

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șlr garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
involală

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Anul Sfânt și noi uniții

Omenirea e greu bolnavă. Suferă de o mulțime de boale, cu nume și fără nume. Făcutu-i s'au diagnoze, administratu-i s'au injecții; pușuși-au la contribuție iscusința de multe feluri nenumărați vraci, mici și mari, numai s'o tămăduiască. Dar zadarnice s'au dovedit toate încercările; bolnavul tânjește mai departe. Ba mai mult: răul se agravează pe zi ce merge. Ruinur în pejus, în butul tuturor leacurilor și lecitorilor trimbițați la toate colțurile de stradă, la răspântiile de drumuri, dela tribune și de pe coperișuri. Cauza acestei stări de lucruri: se caută apă le izvoare secate.

Folosindu-se de împrejurarea că tocmai se implinesc nouăsprezece veacuri dela Patimile izbăvitoare ale Celui ce singur a fost, este și va fi, în veac, izvorul a toată viața frumoasă, armonioasă și biruitoare, Sfântul Părinte a decretat anul în care am intrat cu 2 Aprilie c., de An Sfânt, deschizând, cu puterea ce i-s'a dat de sus, largi porțile harului pe seama tuturor fiilor săi sufletești de bine. Totodată a dat expresie și dorinței de a se deprinde în acest scop, pe scară cât mai întinsă, practice evlavioase cât mai multe și cu cât mai multă reculegere.

Cuvântul Păstorului celui mare, de pe scaunul lui Petru, a avut răsunet în toată lumea, dela margini la margini Preasfințirii noastre Ierarhi au prins gândul Sfântului Părinte și s'au făcut tălmăcitori ai lui prin Epistola Pastorală comună din 2 Aprilie c. Și nu încapă îndoială că bucurie mare va fi pentru toți cei buni ai nostri luarea la cunoștință a enciclicei Quod nuper în traducere românească, și a dispozițiilor luate de Ven. Cor Episcopesc în vederea petrecerii de așa a Anului Sfânt, încât să fie tuturor spre cel mai mare folos vremelnic și veșnic cu puțință.

Inafară de sfaturile: Pe lângă mărturisirea și spovedania de Paști, toți dreptcredincioșii s'abă grijă a se apropia de sfintele Taine, dacă nu zilnic, apoi cel puțin lunar, sau la praznicile mai mari; să se facă cu toții apostoli ai lui Hristos în mijlocul familiei lor; să nu lase casă creștină în care sf. Cruce să nu fie așezată la loc de frunte; să ia parte, cu mic cu mare, la slujbele din Joia și Vinerea Mare și dela Inviere, — Preasfințirii noastre Arhieriei rânduesc, pentru întreaga Provincie bisericescă, ceea ce urmează: 1. În tot decursul Anului Sfânt preoții își vor lua obiectul predicilor din adevărurile de credință în legătură cu actul măreț al răscumpărării și sfințirii neamului omenesc. 2. În Vinerea Mare din acest an se vor reaminti în chip special Patimile Domnului. 3. În toate zilele de Vineri, cu excepția Vinerii Mari, la orele 3 d. m. se vor trage clopotele câte un sfert de oră la toate bisericile, aducând aminte creștinilor, pentru meditare, tragedia Calvarului. 4. Toate crucele din comună și hotar se vor renova, iar întru amintirea Anului Sfânt se va ridica câte o cruce nouă, ce se va sfinți sărbătorește la praznicul Înălțării sfintei Crucii. 5. Impodobirea altarelor și curățirea bisericilor se va face cu grijă deosebită, înființându-se în acest scop, unde mai lipsesc, reuniuni de pietate.

Nu ne îndoim că prevederile luminoasei Scrișori de împreună a Înălților Ierarhi se vor realiza pe deantregul. Cași dispozițiile speciale, luate de unul sau altul dintre marii Păstori, pentru enoriașii lor. Așa: înființarea „Fondului sf. Crucii” în eparhia de Nord; slujirea Canonului Mântuitorului Isus în prima Vineri din fiecare lună, către seară, cu predică, în eparhia Gherlei, și aranjarea de acte pii, ca de ex. Calea Crucii, în eparhia Lugojului. — Doamne ajută!

La poala Crucii

— Gânduri creștine de sfânta și marea Vineri a Patimilor —

(+) Semnul în care ni-e dat nouă creștinilor să învingem, rămâne unul și acelaș pentru toate vremile: Crucea Domnului. Ea ne este armă și tărie, isvor de inspirație și mângăiere, scut și povățuitoare. Cum zice Preasf. Alexandru al Maramureșului în cuprinzătoarea-i pastorală de Duminica a treia din Postul mare al anului în curs: „Sfânta Cruce a Mântuitorului Hristos este marea Bible a legii noastre creștine. Nu este gralu omenesc, și nu este carte de învățătură, de am pune măcar toate Evangheliile peste olaltă, din cari să putem cănoaște mai bine ce trebuie să credem și cum să ne întocmim viața spre a plăcea lui Dumnezeu, decât din Crucea Domnului, această minunată carte a vieții, pe care s'a stins viața unui om-Dumnezeu, pentruca să treziască la viață dumnezeiască pe toți” Clipele petrecute la umbra acestui lemn al ocării și la picioarele Celui răstignit pe el pentru noi oamenii și a noastră mântuire, prilejesc totdeauna idei și sentimente înălțătoare, purificatoare. În sguduitoarea Săptămână a Patimilor mai mult ca oricând.

1. Răstignitul e fixat solid pe Cruce, cu piroane strașnice. Numai moartea îl va scăpa din încheștarea lor de crâncene cazne. — Sunt multe suferințele cari urmăresc pe om, nedeslpite, câte zile are. Trup schimonosit, sănătate șubredă, tovarăș de viață nepotrivit, copii vițioși, plamași neîmpăcați, talent mai puțin ca medlocru, și câte alte piroane nu fac să sângereze fără încetare, pe unul sau altul? Semne ale alegerii și chezașii ale mântuirii pot să fie toate aceste pătimiri, și celelalte multe asemenea lor, dacă le privim și primim că încercări abătute asupra capului nostru fără vina noastră, cu îngăduința Celui care știe să întoarcă toate spre binele celorce îl iubesc din inimă, și se pleacă rândueller Lui. Dar se poate și contrarul: să suferim cumplit și nimic să nu ne folosiască. Tălharul din stânga e plidă îngrozitoare. Și toți câți trăiesc și se săvârșesc întru fărădelegi. Plină de cruci le este viața sfășiată aici de patimi și de urmările lor; ocean nemărginit de chinuri le este veșnicia osândeii ce-i așteaptă. Păziască-ne Domnul de soartea acestora!

2. Răstignitul nu-l cruțat, și nu așteaptă să fie cruțat. N'au avut milă de El călăii; n'are milă mulțimea fanatizată de dușmanii săi. Părăsiti până și de Tatăl ceresc, se lasă crototul la discreția celor ce-l volesc Lui rele. Se jertfește pentru cel ce vrea să-l mântuiască. — Taina oricărei apostolii cu rod aceasta este: să nu te prea cruți; nici să aștepti să fi cruțat. Apostolii nu-s flori din glastre. Și cine nu-i dator să fie apostol pentru cel legați de el prin legăturile sângelui și ale familiei, cât și pentru cel mai îndepărtați, viața căroa vine

cumva în atingere cu a sa? Tatăl, mama, frațele, sora, băiatul, copilul, dascălul, doctorele, și toți câți au ceva rol social, cultural, militar, sunt îndatorați să fie tot atâția apostoli pentru cei din jurul lor, respectiv de sub cărma lor. Preotul Legii Noue mai mult ca oricine altul. Decât: apostolia e împreunată cu jertfe. Și, mai întâiu de toate, însași formarea sufletului de apostol e o lucrare trudnică, clădită pe jertfe și din jertfe. La luminile și forțele vie ale spiritului se ajunge numai după multe nopți de veghe și lacrimi (Goethe). Și tot numai cu aspre și dureroase lăpădări de sine se menține vie flacăra însuflețirii sfinte întru luminarea și ridicarea aproapelui. Vorba I. P. S. Mitropolit Vasile: „Nimeni nu dobândește cele mai înalte, dacă nu e gata să dea ce are mai drag, și în cele din urmă dacă nu e gata să jertfească totul. Drumul spre Cel înalt, și plin de mărire, trece peste Golgota, prin sânge și răni... Omul trebuie să se jertfească pe sine, pentru a ajuta pe alții să trăiască. Aceasta e taina cea mare a Crucii, pe care lumea o înțelege așa de puțin. Lumea pare ostentită de suferință, și slăbită; i-a scăzut dragostea de Cruce și i-s'a mulat puterea de jertfă. Lumea se întoarce cu groază dela drumul aspru, dela sulșul greu. Acesta nu mai este creștinism adevărat, viu. Aceasta tradează o depărtare și o rușinoasă întoarcere de către Cruce și de către cel Răstignit”. — Auză cel moleșiți, cel cu gândul numai la sine; să se rușineze și să-și îndrepte căile sale.

3. „Iar dacă a luat oțetul, Isus a zis: Sfârșitu-s'a”. — Să se fie sfârșit oare toate din partea Fiului Omului? Dal răspunde Preasf. Alexandru al Lugojului. „Și de acum înainte — așa continuă Înaltul Ierarh, — tocmai fiindcă toate le-a săvârșit, împlinind lucrarea Lui încredințată din partea Tatălui, apostolia sfântă de sol al cerului, iată că prin acest cuvânt: „Sfârșitu-s'a” vrea să spună acest Mântuitor, în aceeaș ordine de idei: căzut-au și toate barierele cari ar putea să împedecă marșul meu triumfal în mijlocul lumii, mersul ascendent, pururea ascendent al legiunii ostașilor mei în succesiunea veacurilor ce marchează istoria neamurilor. Căci aplicând vorbele antenatului meu, prorocul David, împărățesc cu Dumnezeu peste neamuri, fiindcă eu, Dumnezeu, șed pe scaunul cel sfânt al meu (Ps. 46, 8), pe tronul glorios al crucii. Vor putea deci să se opună marșului legionarilor lui Hristos discipolii lui Academos sau cetele stoicilor; se vor putea pune deacurmezlișul oștirilor sale manicheii, donatiștii, arianii, patarenii și toate cetele erorilor de mai târziu; lutheranii, calvini cu tot neamul lor; până în zilele noastre. Sforțările lor se vor spulbera în vânt. Domnul Hristos nu în zadar a rostii cuvântul: sfârșitu-

s'a. Stindardul crucii, înălțat de Hristos, este stindardul biruinții universale și definitive. Prin el s'a întărit casa Domnului până la sfârșitul veacului. Au trecut și vor trece împărății și popoare, răsturnatu-s'au și răsturna-se vor tronuri, dar împărăția lui Hristos nu va avea sfârșit. Din mijlocul însuș al revoluțiilor răsări-vor mereu noi Napoleoni cari să reșeze Religionea și Crucea la postu-i de onoare; dovadă mai recentă Mussolini. Ear când Napoleonii se vor opune planurilor divine, praf și cenușă se va alege de dânșii". — Ce puternic este, deci, totuși, Cel răstignit de răutatea ce și-a aliat credulitatea celor simpli. Impăratul măririi e numele lui. Biserica mea e opera acestui Dumnezeu-om; e plămădită din sângele Lui, fășnită din ranele Lui, cu viață din viața Lui. S'o prigonească cel răi cât vor vrea: nu o vor învinge, cu ea fiind Dumnezeu. Să fim mândri cu ea; să trăim în ea, prin ea, ca să nu ne vânture viforele.

Ceeace, bun e Domnul, nici nu se va întâmpla. Dacă, — sugestia e a Preasf. Iuliu al Clujului, — dacă în tot decursul Anului Sfânt, și îndeosebi în Vinerea Patimilor, ne vom lăsa stăpâniți de spiritul închinării sfintei Cruci, semnul mântuirii noastre și altarul sfânt, pe care s'a adus jertfă Fiul lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră. — Unul să nu fie care să s'arate nevrednic de zilele mari și sfinte ce ne-au fost hărăzite să le trăim din plin.

Triumful dreptății. *Mult, și de mulți martirizatei noastre preoșii, de praznicul Invierii din acest an i-a făcut Domnul parte de bucurie mare: egalizarea salariilor ei, cu cele ale slujitorilor la altarele bisericii ortodoxe.*

Cu dreptate, și creștinesc lucru era, să fie fost așa în toată vremea. Muncesc doar pentru mai binele moral și național al aceluiaș neam și unii și alții; dus-au și duc și așa lipsuri amare, și unii și alții. Duhul zavistiei și al dihoniei, înstăpânit asupra minții și simțului de echitate al câtorva neostoși, a isbutit însă desechilibrare cumpăna dreptății năpăstuiind, dela cârmuirea tehnicienilor încoace, atâtea slujii ale lui Hristos și familiile lor, numai pentru că nu mărturisesc crezul Fanarului.

Cu ziua de 1 Aprilie c. însă s'a schimbat în bine situația. Camera Deputaților, în pofida intrigărilor potrivnice, cari n'au lipsit nici acum, a votat bugetul Cultelor așa cum cere etica naturală și dreptul: salarii egale pentru slujitorii celor două biserici naționale. Teza ieșită biruitoare a susținut-o cu dârzenie și demnitate, în comisii și cameră, pâr. prof.-deputat Dumitru Manu și directorul nostru, d. prof.-deputat Augustin Popa. — Rugăciunile noastre de mulțumită să se uniască, de praznicul Invierii, cu cele ce vor face dânșii, tot atunci, la Locurile Sfinte, ca închinători smeriți pe pământul Pătimirilor și Invierii Domnului. Nici un fel de dovadă a înțelegerii nu le va fi mai dragă ca aceasta,

Ziua de mâine

S'a scris atât de mult în aceste coloane; s'a agitat atât de mult în sinoade și convorbiri particulare asigurarea zilei de mâine, fie prin majorarea penzilor, fie prin asigurări în caz de deces — cum s'au făcut în Eparhia de nord — fie prin planul espus în „Unirea“ de pâr. protopop Bota dela Luduș, fie prin alte mijloace și căl.

S'a scris, s'a vorbit, s'au consumat energii și — lucrurile au rămas cum au fost. Toată lumea e de acord că ziua de mâine pentru familie e complet nesigură; în actuala criză vedem familiile iraților în cea mai neagră miserie, — și știm că asta va fi soarta și alor noștri.

Cred, că după ce părerea tuturor preoșilor noștri este unanimă întru a căuta o cale de autoajutorare, e vremea supremă să se treacă dela vorbe la fapte, cu atât mai mult, că micșorându-se atât de simțitor salariul, în proporție se micșorează și penzia, și semnul întrebării: Ce va fi? amenință cu atât mai grav.

Văzând că nu se face de cât vorbă, am crezut să supun pentru înfăptuire următoarele chestiuni practice, — cu atât mai mult, — că suntem în plină frământare și a sinoadelor:

1. Să delege fiecare tract protopopesc un delegat la Blaj, pentru ziua de Dumineca Tomii,

la o consfătuire; convocată la Blajul capului întregii noastre Provincii bisericești și a „Unirii“, organul, care a scris atât de mult, și care a exprimat părerea și durerea tuturor pentru această chestiune.

Să fie invitat pe atunci, și una ori mai multe din societățile mari de asigurare, pentru negocierea colectivă.

Asta ar fi pentru cazul următor:

a) Orice am face și hotărî noi, — în împrejurările date singuri, cu mijloacele ce le avem, nu putem înfăptui mare lucru.

b) Chiar și Statul, prin noul proiect de penzii, prevede asigurările colective pentru anumite categorii de funcționari.

c) O societate mare de asigurare, când ar fi vorba de peste 1000 de asigurări, face alt tarif; și, după convorbirile ce am avut cu mai multe Societăți, principiul ar fi: Primele detruse din salariu de autoritatea bisericească; contra unui procent de 2—3% în favorul Adm. Centr. Cap. care ar face reținerile și plățile; apoi un calcul minimal de tarif, fiind vorba de mai mulți; prelungirea etății chiar și până la 60—65 ani, ceia ce nu se face la asigurările individuale (maximum 55 ani); vizită medicală cu tarif după vrăstă și împrejurări speciale; asigurarea numai pentru cazul morții, scutit de primă dela 70 ani; suma asigurată cel puțin 100.000 Lei, plătită la moartea asiguratului.

Favorul mare ar fi tariful redus, ceeace nu se poate obține decât pe această cale a colectivității.

3. Ca să se ajungă la ceva rezultat, ar fi mai ducător la scop, dacă preoșii ar da câtorva persoane — delegați — pelenipotență, ca să poată duce tratative.

4. Rezultatul tratativelor s'ar publica în „Unirea“ și s'ar cere adeziunea individuală, fie prin o adunare, fie prin formulare ce s'ar trimite fiecărui preot.

Bineînțeles toate aceste sforțări au rezultat numai dacă toți preoșii am adera la măsurile și mișcările ce se hotărăsc.

Prin o societate de asigurare, — putem obține și penzii lunare, după tarifele speciale ce le au.

Foia „Unirii“

Iarăși gânduri pentru viața religioasă

— La chestia inovațiilor —

de Nicolae Zugrav
canonic on.-protopop

Mai nou, pe cum știm, se desbate în presa noastră, o chestie proaspetă: introducerea unor devoțiuni noi, extraliturgeice. În jurul acestei chestiuni, discuția se vede a fi foarte aprinsă. Să deie bunul Dumnezeu, ca cel puțin din această discuțiune se putem ajunge la un rezultat folositor.

Dintre toți cei din cauză, mie mi-se pare că Domnul Gavril Todică ne arată calea cea mai bună. Dânsul, ca un laic cu bun simț și creștin practicant, animat de adâncirea vieții religioase, se pronunță hotărât pentru introducerea acestor devoțiuni, despre cari nu s'ar putea spune că sunt patrimoniul exclusiv al ritului latin. Cari sunt acele inovații? *Recitarea Rozariului?* Apoi doar acesta este și la orientali sub numirea de mătânii, numai cât la ei astăzi nu mai știm care este folosul lui practic; atâta doar că i-l vedem la dignitarii ortodocși sub forma de mărgel scumpe de chiblimbar, înfășurat ca decor pe lângă mână; iar în practica noastră sunt nește mărgel de lemn sau os, cari au rostul de a lega atențiunea de un număr anumit de rugăciuni, pe cari le recităm.

Adorarea Sfintei Euharistii și purtarea Ei în procesiune? Tare cred, că și aceasta va fi fost cândva în practica bisericii orientale. Deduc aceasta din faptul, că la anumite procesiuni am văzut pe preotul ortodox condus sub baldachin, — ori acest decor cred că ar avea menirea să adăpostească ceva mai ales, care nu poate fi decât Sf. Euharistie, — și nu se apere numai pe preot de ploaie și arșița soarelui.

Calea Crucii? S'a introdus deja și la ortodocși, cari numai pretini ai latinilor nu se pot numi!

Toți suntem de acord asupra sublimității ritului oriental și a profunzimii ideilor ce se desprind din troparele și condacele acestui rit, dar ce suntem noi vinovați, dacă astăzi poporul nu le mai înțelege și nu se încălzește de ele?!

Nu este nici unul dintre admiratorii în teorie ai acestui rit, cari să ne arete *modul* cum să-l facem popular și cum să adâncim prin practica lui viața sufletească. Toți se mulțumesc să accentueze *sublimitatea*, dar se feresc de a ne arăta aplicarea cu efect în viața de toate zilele *).

Dacă nu avem această indicare, atunci suntem nevoiți a împrumuta, nu dela eretici, schismatici, ori, ferească Dumnezeu, dela sectari, ci dela frații noștri mai mari, cari au atâta praxă

* Pâr. Septimiu Popa a făcut și acest lucru în „Patria“ din 2 Aprilie c. Și se vor da și alte precizări, în curând. (N. R.)

în mântuirea sufletelor. Imprumutăm nu servil,*) ci făcând adptările potrivite cu ritul nostru. Imprumutăm dela mama noastră Romă, căci dela Bizanț nu avem ce împrumuta, decât forme goale.**)

Pâr. Iosif Popa, ne spune de impresia ce ar fi făcut-o o Liturgie orientală la Roma și Paris. O credem de foarte adevărată, căci aceia nu ne prea cunosc, iar farmecul nontății atrage, dar eu voi aduce o pildă dela noi.

De trei-patru ani am introdus devoțiunea Calea Crucii. O facem în fiecare Vineri din Paressemi seara. Fix la ora 6 lumea aleargă la biserică și niciodată numărul lor, deși e zi de lucru, nu este mai mic de 200 persoane. În schimb deniile și utrenia au fost și sunt mai slab cercetate. Alta. Colegul mai tânăr, nu de mult ieșit din Seminarul din Blaj, dupăcum practicase acolo, a înființat Liga Sf. Inimi a lui Isus. Urmarea: în fiecare lună se spovedesc și împărtășesc 150—180 persoane, afară de cazul dela Crăciun, și Paști, ori alte zile însemnate. — Să mi-se ierte că aduc pilde din viața proprie, căci este odios, dar cazurile acestea le trăim.

*) Hoc autem est demonstrandum! Doar' tocmai pe tema aceasta se poartă discuta mai aprins. Cel puțin editoriatul „Alături de drum“ asta o are în vedere în primul rând. (N. R.)

** Dacă-i vorba de Bizanțul post-kerularian, — transeat. Dar dacă-i vorba de Bizanțul sf. Teodor Studitul și a color de-o credință cu dânsul, se schimbă total situația. (N. R.)

Toate aceste, ori alte dorințe de înfăptuire, nu au nici o șansă de rezultat, până când oftăm și nu acționăm.

Cel dintâi semn al activității ar fi, ca

5. În adunarea din Dumineca Tomii să se aleagă un comitet de 5, care să pună mâinile pe frâne, și visul nostru, pentru grija celor ce rămân în urma noastră, să se înfăptuiască cu 1. ceas mai de vreme.

Prof. Ion Belu

Concert religios la Oradea. În ziua de 2 April, sub patronajul și în prezența I. P. S. Frențiu și a unui public numeros, a avut loc, la Oradea, un reușit *concert religios*, dat de Corul și orchestra Catedralei unite de acolo. S'a executat Oratoriul „*La passione di Cristo*” (Patimile Domnului) de Don L. Perosi, în trei părți: 1. Cina cea de taină, 2. Rugăciunea lui Isus în grădina Ghetsimani și 3. Moartea lui Isus.

Concertul de la Oradea este unul din cele mai mari evenimente muzicale din țară, deoarece până acum la noi nu s'a executat nimic din lucrările mari ale celebrului compozitor bis. Italian Perosi. Compoziția bine aleasă, precum și concertul fixat anume în postul mare, prin frumusețea dialogurilor ce cuprinde, și cu încadrările de înălțătoare interludii orchestrale, a transpus sufletele auditorilor în fața tuturor scenelor de tortură suferite de Mântuitor pe lemnul Crucii.

Lucrarea a fost executată de întreg ansamblul coral și orchestral, cu o disciplinată frazare muzicală, și perfectă nuanțare. Întreg meritul e al Maestrului *Fr. Hubic* care, numai datorită muncii și priceperii sale, a putut să ne dea o audiție muzicală atât de prețioasă. *Conferința muzicală* rostită de p. Tăutu înainte de concert, pregătind publicul pentru ascultarea frumoaselor accente patetice, din Oratoriul lui Perosi, a fost și ea cât se poate de binevenită. (C. Ch.)

Zile ale harului. Paresimile acestui an au fost excepțional de intens și adânc explozate, în înțelesul sfânt al cuvântului, de către Reuniunile eparhiale de misiuni. Multele misiuni populare, extrem de rodnice în rezultate

Ce ar zice acești credincioși ai noștri, dacă într-o zi le-am spune: Oameni buni, suntem în rătăcire, nu mai facem Calea Crucii, nu vă mai spovediți în fiecare Vineri dela prima luni, fiindcă ne-au oprit cei mai mari? Sau invers, dacă aceste practice nu sunt bune, pentru atragerea oamenilor în jurul altarelor, atunci să ni se arate cum ar fi mai cu efect Canonul sf. Andrei, ori Utrenia cu toți Exapsalmii, condacele, troparele și catavasile? Să ni-se dovedească, și atunci ne dăm bătuți.

Ceremoniile extraliturice nu sunt dogme imutabile, ci plăsmuiri omenești, de aceea evoluează după timp și împrejurări. Avem disciplina postului oriental; dacă am vrea să facem teoria lui, s'ar scrie cărți interminabile, dar cine-l mai respectă azi în toată rigoarea lui? — Ca să nu mai avem o lege bisericească neobservată, s'a recurs la dispenza episcopescă, tot după moda latinilor, și nu se mai scandalizează nimeni.

P. Iosif Popa se teme că, introducând în biserică cântări ritmice, mâine-poimâne poezii noștri vor bate la ușă și vor cere să li-se facă intrare produselor lor. Să deie Dumnezeu să avem și noi poezii, cari prin viața lor, ori prin creațiunile lor, să fie vrednici de cinstea bisericii, fiind o pată de rușine că dintre toate neamurile încreștinate, poate-că singur neamul românesc nu are pe nimeni, carele să fie înălțat la demnitatea de Sfânt.

duhovnicești, sunt tot atâtea mărturii convințătoare.

Tabloul din numărul trecut îl întregim deastădată cu alte, noi și îmbucurătoare date. Incepem cu *Sălcuia de sus* a Munților Apuseni, unde p. Dr. *Cosma Avram* dela Cluj, în zilele de 11—13 Martie c., a putut să constate lucrarea Spiritului Sfânt în suflete din mărturisirea și cuminecarea celor 500 de credincioși ce au dat ascultare glasului chemător al harului.

Vestea ce se desprinde din rândurile informative privitor la misiunile din eparhia de Nord sunt la fel de îmbucurătoare. Deprinderile sufletești ținute la *Rozavlea*, în 17—22 Martie c., de *P. Atanasie Maxim*, egumenul basilianilor dela Bixad, au înregistrat 1458 mărturisiri și cuminecări. Cele din *Apa*, conduse de p. prepozit *Alex. Breban* din Balamare, în 24—26 Martie c., au avut drept rezultat 668 mărturisiri și cuminecări. Tot atunci a ținut și *P. Augustin Pop* dela Bixad misiuni la *Seini*, având mângăierea se vadă că se împărtășesc de sfintele Taine 900 de inși, și primind în reunirea „*Sf. Maria*” 100 de credincioși. — Bunăvestire și Dumineca ce i-a urmat a mai însemnat radicală primenire spirituală pentru parohiile: *Mireșul mare*, cuvântul Domnului vestindu-l p. canonic *L. Vida*. (Numărul spovedaniilor și împărtășeniilor: 700); *Mocira*, unde, cum ne scrie corespondentul local „*sufletul multora*, — pân' aci cu puțin rod, înăbușit și acela de spini și măcăci, — a fost curățit de cuvântul vestit din partea p. *Ioan Medan* din Măgureni” (s'au mărturisit și cuminecat 516 inși); *Oarța de sus*, cu 584 împărtășiri cu sfintele taine (preot misionar fiind p. *Lazăr Gherghel* din Cicărlău) și *Iapa*, cu cele 465 mărturisiri și cuminecări ce au făcut bucuria preotului local și a *P. Atanasie Maxim*, vestitorul cuvântului dumnezeesc.

Mențiune specială merită misiunile pentru intelectuali din *Timișoara* p. G. Munteanu (eparhia Lugojului). Le-a ținut *P. Augustin Pop* dela Bixad în zilele de 27 Martie — 2 Aprilie c., predicând numai seara, la ora 7. Ghiața dela început s'a rupt în curând. Rezultatul: 110 doamne și domnișoare s'au apropiat de masa Domnului, după baia spovedaniei. Printre ascultători s'a remarcat îndeosebi Preaf. Pacha al Timișorilor. Închelarea acestor misiuni unice în felul lor la noi, (nu-l doar vorba de conferențe religioase), a făcut-o Preaf. Nicolescu al Lugojului. Mângăierea participanților e de nedescris.

Cel de Sus, care a văzut și a prețuit la justa ei valoare osteneala tuturor: a misionarilor și a Fraților preoți ajutători la mărturisiri, va răsplăti tuturor după cuviință. Căci asemenea prestații numai El le știe aprecia cu adevarat și răsplăti precum merită.

Știri mărunte

Solemnitatea deschiderii Anului Sfânt la Roma. De-o splendoare ca'n povești, slujba bisericească a deschiderii Porților Sfinte dela cele patru basilice din Cetatea Veșnică a fost urmărită, așa zicând, cu răsuflarea oprită, de mulțimi imense. Agenția „*Rador*” e informată că numărul participanților la acest act solemn ar da cifra uriașă de 500.000. Slujba din chestie în S. Pietro a săvârșit-o însuși sf. Părinte. Cele 40.000 bilete pentru intrarea în basilică s'au trecut, toate și nici n'au fost de ajuns pentru lumea, cu mult mai multă, ce și-a făcut rost de intrare cum a putut. Numărul pelerinilor ce au venit la Roma de 1 Aprilie, anume pentru aceste serbări, se ridică binișor peste 100.000, între cari e și Lord Major-ul Londrei.

Episcop catolic eliberat din închisoare bolșevică. După șase ani de suferințe, ca deținut Urgisit de tovarășii roșii, și după ce a gustat din plin toate amărăciunile întemnițării în insulele Solovietzki și a deportării în Siberia, în sfârșit a scăpat cu zile din ghiarele lor. Cel mântuit nu-i altul decât Presf. Boleslav Slokan, episcop titular de Cillio, și administrator apostolic de Mohilew. Născut la 1893, o vreme a fost paroh în Harkow, fiind sfințit de episcop în 1926, luna lui August. În Sept. al aceluiași an e și osândit, și surghiunit de cei dela putere. A fost eliberat așa că, apucând un agent bolșevic pe mâinile poliției letone, tovarășii acestuia din Sovietia s'au gândit să-l scape, oferind, în schimb, un deținut leton (Mons. Slokan e din Sterniany-ul Lettoniei). Cel de care doriau și ei mai mult să se scape a fost înaltul demnitar bisericesc. Și așa s'a făcut că Preaf. Boleslav, în 31 Martie c., a putut fi îmbrățișat de Preaf. Părinte Piu XI, căruia i-a povestit apoi lungile și dureroasele sale pătimiri.

Locale. Dumineca viitoare, de luminata zi a Paștilor, va predica în catedrală p. canonic *Dr. Ioan Collor*. Luni, a doua zi de Paști, va predica p. canonic *Dr. Augustin Tatar*, iar Marți rev. *Dr. Augustin Popa*, profesor de teologie.

— Săptămâna din urmă n'a fost lipsită nici ea de evenimente ce ies din comun. Atare a fost *conferința* de Duminecă a d. prof. univ. *Dr. Nicolae Drăgan* dela Cluj despre „*Cuvinte și obiceiuri*”, cu lămuriri extrem de interesante privitor la: Alegerea craiului nou, Strigarea peste sat, Înfrățirea, Insurătura (legarea frăției de cruce între feciori, prietenia strânsă ce se exprimă prin termenul: sărută) etc. — Acelaș lucru este a se spune despre *conferința religioasă* de Joi a p. *Ion Agârbiceanu*, cu bogăția ei de idei luminoase și sugestii sănătoase, nu se poate mai binevenite, în chestii de arzătoare actualitate (bolșevism, literatură frivolă, desmăț în vorbă, port și petreceri). — Alt eveniment al săptămânii: *Au plecat* la vatra părințească atât *elevii cât și elevele* școlilor noastre. Aici mai sunt doar, pentru câte-va zile, teologii, și aceia dintre elevi și eleve cărora nu li-s'a putut să facă la fel cu cei plecați.

Salarizarea clerului spaniol. Stăpânirea lumească actuală din patria lui Calderon de la Barca își ține de datorință să umilească mereu slujitorii altarelor. O dispoziție mai nouă prevede plățirea de salarii numai pentru preoții cari s'au aflat în slujbă la 14 April 1931, și au implinit, de prezent, anul 50 al vieții. Episcopii, abații, preoții-ajutători, capelanii, duhovnicii de mânăstiri și profesorii de teologie cad cu totul din prevederile dispoziției ministeriale, așa că rămân să fie plățiți 922 de preoți pe întreaga Spanie. Și ce plată li-se dă și acestora! Se indignează omul s'o și pună pe hârtie: — 525'10 pesetas de persoană, la an. Ceeace înseamnă: 45 pesetas la lună. — Și să se mai spună că acești cărmucitori mai au frică de Dumnezeu și rușine de oamenii!

Și-a botezat părinții. Și încă chiar în ziua când și dânsul a primit darul preoției. Cazul s'a întâmplat luna trecută în Vizagapatam-ul din eparhia Madras a Indiei. Fericitul fiu care a dat naștere întru Hristos celor doi duderă lui, la rândul lor, naștere după trup, e nouhirotonitul P. Iosif, fost elev al școlii creștine conduse de părinți misionari, botezat împotriva voinței părinților săi, și intrat, tot așa, în seminarul S. Paul din Trichinopoli. Până s'ajungă la încreștinarea alor săi i-a trebuit vreme și stăruințe. În cele din urmă însă totuși a isbutit. Întâiu a câștigat pe tatăl său, apoi pe mamă-sa, și pe câțiva dintre rudeni. Răsplata apostolatului p. Iosif a fost mângăierea nespūsă de a-i boteza pe toți aceștia, și de a-i împărtăși, pentru primădată, cu sfintele Taine creștine, din prilejul celei dintâiu sf. liturgii slujită de el.

Telefonul „Unirii“

P. Reghin. Nici vorbă de abandonarea pelerinajului român unit la Roma. S'a amânat însă executarea planului până pe toamnă. Motive sunt destule, și îndestul de decizive. Fiți liniștiți: la vremea sa vom da toate informațiile de lipsă. Și dacă, totuși, țineți să știți, în linii mari, ceea ce știut în legătură cu proiectatul pelerinaj, apoi iată, Vă tradăm două secrete publice: cheltuielile drumului, dus-întors, și întreținerea completă, cu hoteluri, bacșișe etc.; cam 12.000 Lei. Durata pelerinajului: cel puțin 15 zile. Așa că are să fie ceva deosebit de tot ceea ce s'a întreprins la noi sub acest respect, până acum. Și probabil că și până atunci.

M. Năsăud. Bugetul cultului nostru pe anul în curs reprezintă un plus de 19.651.420 Lei față de bugetul de bățocură croit de guvernul tehnicienilor. — Puțin lucru dacă ne gândim că acelaș buget de stat prevede pentru Opera din București 25 de milioane; pentru Teatrul Național din București 20 de milioane; pentru Teatrul Național din Iași 5.850.000; pentru Opera din Cluj 10 milioane; pentru Teatrul Național din Cluj 7 mil.; celui din Chișinău acordându-i-se 3 mil.; celui din Cernăuți 2 mil.; celui din Craiova 1.500.000 Lei; încât numai cele câteva Opere și Teatre Naționale primesc dela statul nostru, al tuturor, mai mult decât întreg personalul bisericii unite (62.422.616 Lei). Cu toate acestea se află oameni, cari ca d. G. Racoveanu („Cuvântul din 1. 4. 33), să se facă a-și uita că acel plus e o fărîmă ce se aruncă alor peste 1500 de bieți proși români, în majoritate covârșitoare familisti, jefuiți în chip păcătos de guvernarea trecută de acești bani la cari au avut drept, dar care drept le-a fost desconsiderat de potențaii zilei de atunci. Mai mult: face pe indignatul că nu s'au găsit titluri ca această sumă (și poate una și mai mare) să fie trecută bisericii ortodoxe, și chiar și minoritarilor, numai „uniților“ nu și nu. — Și ca d. R. sunt și alții: pur și simplu nu vreau să înțeleagă dreptatea pretensiunilor noastre. Fac și ei ca tristul personajiu deplâns tot pentru reavoință, și tocmai zilele acestea, de cărțile bisericesti, unite și ortodoxe, la fel.

Gh. Cuij. Puține publicații se vor angaja să vă tipărească ceva cu obligația de a nu le scăpa nici o greșală de tipar. „Druckfehlersteufel“-ul e o apariție ce tulbură cu prezența sa abia ulterior observată, până și cele mai scrupuloase redacții. Cetești, recitești; faci corectura primă și a doua a unui text tipărit, și tot o pătești să te trezești, când cetești în tihnă foaia tipărită gata, că primele misiuni populare la noi Români uniți s'au ținut în 1913 (când făcând corectură tot 1903 ai cetit), și să afli consternat că ți-a scăpat să iasă negru pe alb cumcă tinerii catolici poloni au luat hotărîrea să meargă în acest an la peregrinaj în ... Siberia, când tu Silezia scriseseși, și tot așa citiseși, chiar și cu prilejul ultimei revizii! — Prin urmare: mai multă indulgență. Dormitat quandoque et bonus Homerus. Dar mi-te gazetarul care-i și corector!

Am primit abonamentul pe 1932: Dr T. Alba-Iulia; Bis. gr.-cat. Bistra; Oficiul parohial, Chinza; T. Cetan; T. Medieșul aurit; D. Satu-șugatag; Maramureșana, Sighet; P. Lușterdin.

Am primit abonamentul pe anul curent: Ș. Sîșești; Dr. M. Făgăraș; S. Arad; B. Dumbrava; F. Cănaș; S. Iași; oficiul parohial, Vărădia; Ș. Ploiești.

Am primit abonamentul pe 1932: Oficiul parohial Reșița; D. Mocioni; of. parohial, Mocira; R. Iapa; M. Mănenți; B. București; Oficiul parohial Cig; P. Petroșeni.

Oficiul parohial, Lechincioara. Din suma trimisă, 200 Lei s'au contat în abonamentul anului viitor.

Oficiul parohial, Valea Vinului. Am primit abonamentul pe 1932 și 1933.

O. Maierșiște. Am primit abonamentul pe o jumătate de an.

Oficiul parohial, Finiș. Am primit 200 Lei. Achitat până la 30. VI 1933.

Dr. Vascău. Am primit abonamentul pe anul curent.

T. Petroșeni. Am primit abonamentul pe 1931 și 1932.

B. Sibiu. Am primit abonamentul pe 1932 și 1933.

SOCIETATEA DE EDITURĂ „SFÂNTA UNIRE“, BLAJ.

CONVOGATOR

In baza art. 35 din statute, Onorații membri ai Societății de editură „Sfânta Unire“ sunt convocați la

a VI adunare generală

ce se va ține Sâmbătă, 22 April 1933, orele 5 d. m. în localul „Casinei Române“ din Blaj.

ORDINEA DE ZI:

1. Constituirea adunării.
 2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de Cenzori, Bilanțul și darea absoluturului.
 3. Alegerea alor 4 membri în Consiliul de administrație.
 4. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1933.
 5. Eventuale propuneri, cari în baza § 34, trebuie prezentate Consiliului în scris cu cel puțin cinci zile înainte de adunarea generală.
- Blaj, la 4 April 1933.

Ștefan Roșianu m. p.
președintele Consiliului de administrație

ACTIVE Bilanț General la 31 Decemvrie 1932 PASIVE

Cassa: depuneri la bănci	930.699'—	Capital social	1.000.000'—
Editură	48.488'25	Fond de rezervă	165.000'—
Debitori	407.540'—	„ cultural	65.000'—
Mobilier	3.350'—	„ de amortizare	21.448'—
		„ „ penzie	15.000'—
		Creditori	27.290'—
		Tantiemă	534'25
		Dividendă	95.805'—
	1.390.077'25		1.390.077'25

SPESE Conto Profit & Perdere VENITE

Impozit	1.000'—	Din vânzare de editură	23.411'25
Chirie	4.000'—		
Salare	14.500'—		
Spese	3.911'25		
	23.411'25		23.411'25

Blaj, la 31 Decemvrie 1933.

Victor Moldovan m. p.
expert contabil

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Ștefan Roșianu m. p. Dr. Nicolae Brânzeu m. p.
președinte vice-președinte
Iacob Popa m. p. Dr. Victor Macavelu m. p. Dr. Augustin Tatar m. p.
Vasillu Suciu m. p. Aurel C. Bomsa m. p. Iuliu Maier m. p.
Alexandru Lupean m. p. Dr. Alexandru Ciple m. p.

Subsemnatul Comitet de Cenzori am examinat conturile, „Bilanț, Profit & Pierdere“ ale societății de editură „Sfânta Unire“ și le-am aflat în consonanță cu registrele.

COMITETUL DE CENZORI:

Dr. Ambroziu Chețianu m. p. Alexlu Pop m. p. Ioan F. Negruțiu m. p.
președinte
Vasile Moldovan m. p. Iosif Bucur m. p.

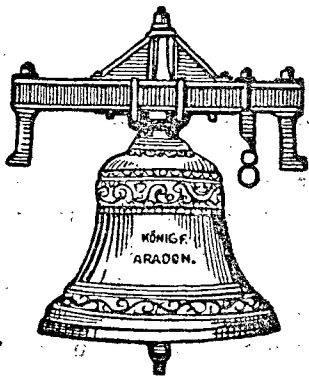
FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată.

Rechtzite și șcaune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

Fondată
la anul 1840

4-12

NOVOTNY

TIMISOARA

TURNĂTORIA DE CLOPOTE
cea mai mare a țării

Telefon 2-43

Fondat 1872

II., Fabrica Strada Lunei Nr. 4.

1-5